

**Metodické usmernenie**  
**Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky**  
**Sekcie geológie a prírodných zdrojov**

k

**Plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže**

**podľa zákona č. 409/2011 z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

### **1. Úvod**

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), sekcia geológie a prírodných zdrojov vydáva toto metodické usmernenie k zákonu č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 409/2011 Z. z.“), ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. januára 2012. Metodické usmernenie je určené obvodným úradom životného prostredia v sídle kraja, ktoré podľa § 8 zákona schvaľujú návrh plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže (ďalej len „plán prác“). Metodické usmernenie je použiteľné aj pre pôvodcov, určené povinné osoby a príslušné ministerstvá pri príprave návrhu plánu prác.

### **2. Cieľ metodického usmernenia a všeobecné požiadavky**

Cieľom metodického usmernenia je spresniť požiadavky na obsah plánu prác, ktorý je predkladaný pôvodcom, určenou povinnou osobou alebo príslušným ministerstvom na schválenie obvodnému úradu životného prostredia v sídle kraja podľa § 8 zákona č. 409/2011 Z. z.

Návrh Plánu prác sa predkladá v lehotách stanovených v ods. 1 § 8 zákona podľa priority riešenia environmentálnej záťaže (ďalej len „EZ“).

Návrh plánu prác musí byť podľa ods. 3 § 8 tohto zákona vypracovaný v súlade so Štátnym programom sanácie environmentálnych záťaží<sup>1)</sup>: (<http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/geologia/environmentalne-zataze.html>) a s Vodným plánom Slovenska<sup>2)</sup>: ([http://www.vuvh.sk/rsv2/index.php?option=com\\_content&view=article&id=67&Itemid=87](http://www.vuvh.sk/rsv2/index.php?option=com_content&view=article&id=67&Itemid=87)).

Súlad so Štátnym programom sanácie environmentálnych záťaží znamená zabezpečiť napĺňanie stanovených priorít, tzn. pôvodca, povinné osoby a príslušné ministerstvá musia zabezpečiť postupné odstraňovanie najmä vysokorizikových environmentálnych záťaží v krátkodobom časovom horizonte.

---

<sup>1)</sup> § 20a ods. 4 a 5 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov

<sup>2)</sup> § 14 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Súlady s Vodným plánom Slovenska znamená napĺňanie opatrení na redukovanie znečistenia podzemných vôd pesticídnymi a ostatnými chemickými látkami, tzn. okrem iného opatrenia na zabezpečenie sanácie prioritných environmentálnych záťaží vo vodných útvaroch so zlým chemickým stavom, ktoré sú odporúčané na riešenie do roku 2027.

### 3. Plán prác na odstránenie EZ

Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 409/2011 Z. z. plán prác obsahuje časové a vecné vymedzenie vykonávania geologického prieskumu životného prostredia,<sup>3)</sup> sanácie environmentálnej záťaže<sup>4)</sup> a monitorovania geologických faktorov životného prostredia,<sup>5)</sup> náklady potrebné na realizáciu plánu prác a náležitosti vymedzené v osobitnom predpise.<sup>6)</sup>

**Plán prác má byť vypracovaný tak, aby z neho bola jasná postupnosť krokov potrebných na odstránenie EZ.**

Vzhľadom na rozdielny stav realizovaných geologických prác na lokalite s environmentálnou záťažou, plán prác bude obsahovať údaje o geologických prácach, ktoré je potrebné ešte vykonať. Už zrealizované geologické práce je potrebné pri tvorbe plánu prác zohľadniť a odkaz na ne uviesť v samostatnej prílohe plánu prác (meno autora, rok spracovania dokumentu, názov dokumentu a obdobie realizácie prác).

Plán prác obsahuje:

- titulný list, v ktorom sú uvedené tieto údaje:
  - identifikačné údaje vlastníka, užívateľa alebo správcu nehnuteľnosti, na ktorej sa EZ nachádza,
  - názov EZ podľa registračného listu EZ,
  - názov a kód katastrálneho územia podľa údajov z evidencie katastra nehnuteľností,
  - názov a číselný kód obce, okresu a kraja, v ktorých sa EZ nachádza,
  - identifikačné údaje zhotoviteľa plánu prác,
- základné údaje o EZ:
  - rozsah znečistenia jednotlivých zložiek životného prostredia,
  - prioritné znečisťujúce látky a ich koncentrácia,
  - údaje o činnosti, ktorá viedla k vzniku EZ,
- údaje o geologických prácach vykonaných na identifikovanie a overenie EZ a ich výsledkoch (stručný popis a mapové podklady),
- vecné vymedzenie plánovaných geologických prác potrebných na odstránenie EZ,
- časové vymedzenie plánovaných geologických prác potrebných na odstránenie EZ (návrh harmonogramu),
- predpokladané náklady na realizáciu plánovaných geologických prác.

Vecné vymedzenie plánovaných geologických prác potrebných na odstránenie EZ obsahuje údaje o:

<sup>3)</sup> § 2 ods. 3 písm. d) zákona č. 569/2007 Z. z.

<sup>4)</sup> § 2 ods. 5 písm. c) zákona č. 569/2007 Z. z.

<sup>5)</sup> § 2 ods. 5 písm. a) zákona č. 569/2007 Z. z.

<sup>6)</sup> § 12, 14 a 16 zákona č. 569/2007 Z. z.

- geologickom prieskume životného prostredia (zameraného na EZ) (v etape orientačného, podrobného alebo doplnkového prieskumu, v závislosti od preskúmanosti EZ,<sup>7)</sup>
- prípravnej dokumentácii, t.j. prípravnej štúdiu sanácie environmentálnej záťaže<sup>8)</sup>, ktorá sa odporúča spracovať v prípade, ak ide o rozsiahle znečistené územie, zložitú kombináciu vysoko rizikových znečisťujúcich látok, zložitú geologické pomery skúmaného územia, a pod.),
- projekte sanácie EZ<sup>9)</sup>
- projekte odborného geologického dohľadu,<sup>10)</sup>
- sanácii EZ,
- výkone odborného geologického dohľadu,
- monitorovaní geologických faktorov životného prostredia,<sup>11)</sup>
- ukončení realizácie plánu prác.

V prípade, že analýzou rizika znečisteného územia je riziko vylúčené, môže byť plán prác ukončený bez vykonania sanácie EZ.

#### **4. Podrobnosti vecného a časového vymedzenia plánovaných geologických prác potrebných na odstránenie EZ**

##### **4.1 Geologický prieskum životného prostredia (zameraný na EZ)**

V tejto časti plánu prác zhotoviteľ plánu prác uvedie:

- etapu geologického prieskumu životného prostredia,
- cieľ geologickej úlohy,
- harmonogram výberu/obstarania zhotoviteľa projektu geologickej úlohy (geologický prieskum životného prostredia),
- harmonogram výberu/obstarania zhotoviteľa geologických prác (geologický prieskum životného prostredia),
- termín vypracovania projektu geologickej úlohy (geologický prieskum životného prostredia),
- harmonogram schvaľovania projektu geologickej úlohy (geologický prieskum životného prostredia), ,
- harmonogram vykonávania geologického prieskumu životného prostredia (stručne uvedie časové a vecné vymedzenie etapovitosti prieskumných prác (metodika technických a vzorkovacích prác v časovom slede), potrebný čas na laboratórne analýzy (napr. predpoklad minimálne 3 vzorkovacích kôl s časovým odstupom s cieľom vymapovať ohniská a spresniť ohraničenie kontaminačných mrakov), potrebný čas na mikrobiologické a ekotoxikologické testy (v odôvodnených prípadoch), priebežné spracovávanie výsledkov prieskumných prác, terénne merania, atď.),
- predpokladaný termín vypracovania záverečnej správy s analýzou rizika znečisteného územia,

<sup>7)</sup> § 7 ods. 3 písm. b) body 2.,3.,4. a 6 a ods. 3 písm. c) body 2. a 3. vyhlášky č. 51/ 2008 Z. z., ktorou sa vykonáva geologický zákon v znení neskorších predpisov

<sup>8)</sup> § 15 ods. 4 vyhlášky č. 51/ 2008 Z. z.

<sup>9)</sup> § 16 vyhlášky č. 51/ 2008 Z. z.

<sup>10)</sup> § 3 písm. u) zákona č. 569/2007 Z. z.

<sup>11)</sup> STN ISO 5667 – 1, STN ISO 5667 - 11

- harmonogram schvaľovania záverečnej správy s analýzou rizika znečisteného územia,<sup>12)</sup>
- predpokladané finančné náklady.

Podľa § 3 písm. d) bod 2 zákona č. 569/2007 Z. z. geologický prieskum životného prostredia je prieskum, ktorým sa zisťujú a overujú environmentálne záťaž, vyhodnocujú sa súčasné a potenciálne riziká environmentálnej záťaž s ohľadom na súčasné a budúce využitie územia a navrhujú sa sanačné opatrenia.

Geologický prieskum životného prostredia zameraný na prieskum environmentálnej záťaž sa vykonáva v etape orientačného, podrobného alebo doplnkového prieskumu, podľa aktuálnej potreby na lokalite.

Pre potreby sanácie musí byť EZ preskúmaná geologickým prieskumom životného prostredia v etape podrobného prieskumu. V prípade, že takýto prieskum už bol vykonaný, ale záverečná správa z geologického prieskumu životného prostredia neobsahuje požadované údaje, alebo údaje sú neaktuálne, je potrebné uskutočniť doplnkový prieskum na ich získanie, resp. uskutočniť nový geologický prieskum životného prostredia v etape podrobného prieskumu.

Analýza rizika znečisteného územia<sup>13)</sup> tvorí samostatnú časť záverečnej správy, pri riešení ktorej sa zistilo závažné znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka. Pre potreby tohto usmernenia je to záverečná správa z geologického prieskumu životného prostredia v etape podrobného prieskumu, resp. doplnkového prieskumu. Náležitosti analýzy rizika znečisteného územia definuje vyhláška č. 51/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva geologický zákon v znení neskorších predpisov a Metodický pokyn MŽP SR č. 1/2012-7 na vypracovanie analýzy rizika znečisteného územia:  
([http://enviroportal.sk/uploads/2011/07/page/environmentalnetemy/envi\\_4/MP\\_01\\_2012opr.pdf](http://enviroportal.sk/uploads/2011/07/page/environmentalnetemy/envi_4/MP_01_2012opr.pdf)).

Výsledkom analýzy rizika znečisteného územia je:

- hodnotenie environmentálnych rizík,
- hodnotenie zdravotných rizík,
- stanovenie cieľov sanácie EZ (len v prípade potvrdenia rizík),
- návrh a hodnotenie variantov sanácie EZ,
- odhad potrebných finančných nákladov na sanáciu (len v prípade potvrdenia rizík).

Zhotoviteľom projektu geologickej úlohy (geologický prieskum životného prostredia) a zhotoviteľom geologických prác (geologický prieskum životného prostredia) môže byť tá istá fyzická osoba podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá má príslušné geologické oprávnenie.<sup>14)</sup>

#### **4.2 Prípravná dokumentácia**

Prípravná dokumentácia, ak je potrebná, sa vypracúva podľa § 15 vyhlášky č. 51/2008 Z. z., (ktorou sa vykonáva geologický zákon) v znení neskorších predpisov buď ako

<sup>12)</sup> § 18 ods. 2 zákona č. 569/2007 Z. z.

<sup>13)</sup> § 16 ods. 6 zákona č. 569/2007 Z. z.

<sup>14)</sup> § 4 ods. 1 zákona č. 569/2007 Z. z.

všeobecné riešenie alebo ako prípravná štúdia; jej obsah a skladbu vymedzuje objednávateľ.

V prípade sanácie EZ sa spravidla robí prípravná štúdia sanácie EZ.

Zhotoviteľ plánu prác uvedie:

- dôvod vypracovania prípravnej štúdie, resp. jej nevypracovania,
- cieľ prípravnej štúdie,<sup>15)</sup>
- harmonogram výberu/obstarania zhotoviteľa prípravnej štúdie),
- termín vypracovania prípravnej štúdie (dobu potrebnú na analýzu navrhovaných metodických a technických postupov sanácie EZ, na posúdenie rizík jednotlivých riešení sanácie EZ, plánovaných laboratórnych testov, laboratórnych analýz, pilotných skúšok, expertných posudkov, atď.),
- predpokladané finančné náklady.

#### **4. 3 Projekt sanácie EZ a projekt odborného geologického dohľadu**

V tejto časti plánu prác zhotoviteľ plánu prác uvedie:

- cieľ projektu sanácie EZ a projektu odborného geologického dohľadu,
- harmonogram výberu/obstarania zhotoviteľa projektu sanácie EZ a projektu odborného geologického dohľadu,
- termín vypracovania projektu sanácie EZ,
- termín vypracovania projektu odborného geologického dohľadu,
- harmonogram schvaľovania projektu sanácie EZ a projektu odborného geologického dohľadu,
- predpokladané finančné náklady.

#### **4. 4 Realizácia sanácie EZ a odborného geologického dohľadu**

Zhotoviteľ plánu prác uvedie:

- harmonogram výberu/obstarania zhotoviteľa sanácie EZ a výkonu odborného geologického dohľadu,
- harmonogram vykonávania geologických prác (sanácie EZ a odborného geologického dohľadu) – stručne uvedie časové a vecné vymedzenie zvoleného sanačného postupu/kontroly vykonávania sanácie EZ (časový sled metodiky prác, tzn. prípravné práce, vykonávanie technických prác, inštalácia sanačnej/ých technológií, frekvencia terénnych meraní, frekvencia monitorovania priebehu sanačných prác, potrebný čas na laboratórne analýzy, atď.),
- termín vypracovania aktualizovanej analýzy rizika znečisteného územia po ukončení sanácie EZ,
- harmonogram vypracovania a schvaľovania záverečnej správy zo sanácie EZ s aktualizovanou analýzou rizika znečisteného územia,<sup>9)</sup>
- harmonogram vypracovania a schvaľovania záverečnej správy z odborného geologického dohľadu,
- predpokladané finančné náklady.

<sup>15)</sup> § 15 ods. 4 vyhlášky č. 51/2008 Z. z.

Zhotoviteľ projektu sanácie EZ a zhotoviteľ sanácie EZ môže byť tá istá fyzická osoba podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá má príslušné geologické oprávnenie.<sup>11)</sup>

Zhotoviteľ projektu sanácie EZ, v prípade že nebude vykonávať samotnú sanáciu EZ, môže vykonávať odborný geologický dohľad.

#### **4. 5 Monitorovanie geologických faktorov životného prostredia**

V tejto časti plánu prác zhotoviteľ plánu prác uvedie:

- cieľ monitorovania geologických faktorov životného prostredia<sup>16)</sup> (predsanačný, sanačný a posanačný monitoring),
- harmonogram výberu/obstarania zhotoviteľa projektu geologickej úlohy (monitorovanie geologických faktorov životného prostredia) a zhotoviteľa geologických prác (monitorovanie geologických faktorov životného prostredia),
- termín vypracovania projektu geologickej úlohy (monitorovanie geologických faktorov životného prostredia),
- harmonogram vykonávania monitorovania geologických faktorov životného prostredia (stručne uvedie časové a vecné vymedzenie metodiky prác, predmet monitorovania - podzemná voda, povrchový tok, zeminy, zoznam sledovaných znečisťujúcich látok a ďalších parametrov (napr. teplota, pH, mikrobiológia zemín a podzemných vôd, atď.), frekvenciu vzorkovania, a pod.),
- harmonogram vypracovania a schvaľovania záverečnej správy z monitorovania geologických faktorov životného prostredia,
- predpokladané finančné náklady.

Zhotoviteľ projektu geologickej úlohy (monitorovanie geologických faktorov životného prostredia) a zhotoviteľ geologických prác (monitorovanie geologických faktorov životného prostredia) môže byť tá istá fyzická osoba podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá má príslušné geologické oprávnenie.<sup>11)</sup>

#### **4. 6 Ukončenie realizácie plánu prác**

Zhotoviteľ plánu prác uvedie pravdepodobnú dobu ukončenia realizácie plánu prác vrátane posanačného monitoringu.<sup>17)</sup>

V návrhu plánu prác sa uvedie predpokladaný termín ukončenia sanácie EZ s dôrazom na okolnosti, ktoré tento termín môžu ovplyvniť.

### **5. Ďalšie povinnosti vyplývajúce z § 8 zákona č. 409/2011 Z. z.**

Pôvodca, povinná osoba alebo príslušné ministerstvo sú povinní plán prác aktualizovať, ak sa pri jeho realizácii zistia nové skutočnosti a predložiť ho na schválenie obvodnému úradu životného prostredia v sídle kraja.<sup>18)</sup>

<sup>16)</sup> § 8 písm. c) vyhlášky č. 51/2008 Z. z.

<sup>17)</sup> § 9 zákona č. 409/2011 Z. z.

<sup>18)</sup> § 8 ods. 6 a ods. 7 zákona č. 409/2011 Z. z.

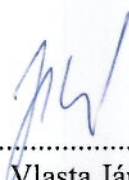
Obvodný úrad životného prostredia v sídle kraja

- schvaľuje:
  - plán prác<sup>19)</sup>,
  - zmenu plánu prác<sup>20)</sup>, ak je potrebné zvoliť iný postup, ako je uvedený v schválenom pláne prác, alebo ak si realizácia plánu prác vyžiada neprimerané náklady,
  - aktualizovaný plán prác,<sup>21)</sup>
- vydáva rozhodnutie o schválení:
  - plánu prác,<sup>15)</sup>
  - aktualizovaného plánu prác,<sup>16)</sup>
  - zmeny plánu prác,<sup>17)</sup>
- zasiela bezodkladne právoplatné rozhodnutie o schválení plánu prác, o schválení aktualizovaného plánu prác a rozhodnutie o schválení zmeny plánu prác Ministerstvu životného prostredia SR na účely aktualizácie údajov v Informačnom systéme EZ,<sup>22)</sup>
- kontroluje realizáciu plánu prác najmenej raz ročne.<sup>23)</sup>

## 6. Závorečné ustanovenie

Toto metodické usmernenie je určené obvodným úradom životného prostredia v sídle kraja.

V Bratislave, dňa 20. decembra 2012

  
.....  
RNDr. Vlasta Jánová, PhD.  
generálna riaditeľka  
sekcie geológie a prírodných zdrojov

<sup>19)</sup> § 8 ods. 5 zákona č. 409/2011 Z. z.

<sup>20)</sup> § 8 ods. 6 zákona č. 409/2011 Z. z.

<sup>21)</sup> § 8 ods. 7 zákona č. 409/2011 Z. z.

<sup>22)</sup> § 8 ods. 8 zákona č. 409/2011 Z. z.

<sup>23)</sup> § 8 ods. 9 zákona č. 409/2011 Z. z.

